

กรณี ลูกจ้างถูกเครื่องอัดกระดาษบีบอัดเสียชีวิต

๑. ข้อมูลสถานประกอบกิจการ

๑.๑ ชื่อสถานประกอบกิจการเกิดอุบัติเหตุ คือ บริษัท ก.

- สำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ จังหวัดเชียงใหม่
- สำนักงานสาขาที่เกิดเหตุ ตั้งอยู่ จังหวัดเชียงใหม่
- ลักษณะการประกอบกิจการ การขายส่งของเสียและเศษวัสดุเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

๑.๒ มีจำนวนลูกจ้างทั้งหมด ๕๕ คน เป็นชาย ๓๒ คน เป็นหญิง ๒๓ คน

- ลูกจ้างต่างชาติ มี ไม่มี

๑.๓ กำหนดวันทำงานของลูกจ้าง กำหนดวันทำงานของลูกจ้าง...๒...วันต่อสัปดาห์ คือ...จันทร์...เสาร์...
มีวันหยุดประจำสัปดาห์.....๑.....วัน คือ...วันอาทิตย์.....กำหนดเวลาทำงาน.....๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.
เวลาพัก...๑...ชั่วโมง คือ...๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.....มีการทำงานล่วงเวลา.....วันต่อสัปดาห์ วันละ.....ชั่วโมง

๑.๔ สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (กรณีร้ายแรง) : -

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิด อุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

เป็นอาคารโกดังจำนวน ๑ หลัง มีลักษณะโล่ง หลังคาสูง ภายในโกดังประกอบด้วย ห้องสำนักงาน ๒ ชั้น
พื้นที่สำหรับรับซื้อ-ขาย และจัดเก็บของเก่าทุกชนิด มีเครื่องจักรที่ใช้ในการปฏิบัติงานหลายชนิด เช่น เครื่อง
อัดกระดาษแนวนอน เครื่องอัดขวดแนวตั้ง รถแบคโฮ รถยก รถบรรทุก เป็นต้น

รูปภาพที่ ๑ สภาพแวดล้อมทั่วไปของโกดังที่เกิดเหตุ

- บริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ ภายในบ่อใส่กระดาษของเครื่องอัดกระดาษแนวนอน

รูปภาพที่ ๒ เครื่องอัดกระดาษ
ที่เกิดอุบัติเหตุ

- เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ใช้ในการอัดกระดาษ ได้แก่

๑. เครื่องอัดกระดาษแนวนอน อัดกระดาษ ๑ ก้อน ขนาดกว้าง ๑ เมตร ยาว ๒-๒.๓๐ เมตร สูง ๑ เมตร มีน้ำหนักประมาณ ๑,๐๕๐-๑,๑๐๐ กิโลกรัม
๒. รถแบคโฮ
๓. ลวด
๔. เหล็กทอกลม

- ขั้นตอนการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษ

- ๑) ร้อยลวด จำนวน ๓ เส้น เข้าเครื่องอัดกระดาษ โดยให้ลูกจ้างเข้าไปอยู่ในบ่ออัดกระดาษเพื่อดึงลวดจากฝั่งซ้ายไปฝั่งขวา
- ๒) นำกระดาษลงบ่ออัดโดยการใช้รถแบคโฮ
- ๓) กดสั่งเครื่องอัดกระดาษให้ทำการอัด
กรณี มีการปรับเครื่องเป็น Manual ให้กดสั่งที่ตู้คอนโทรลซึ่งอยู่ด้านข้างของเครื่องอัดกระดาษ
กรณี มีการปรับเครื่องเป็นระบบอัตโนมัติต้องกดสั่งการที่ตัวรีโมทคอนโทรล
- ๔) กระบอกอัดคู่จะทำการอัดกระดาษ
- ๕) กระบอกอัดเดี่ยวจะดันกระดาษที่อัดไว้ออกตามแนวลวดที่ร้อยไว้
- ๖) เสียบลวดเพื่อมัดก้อนกระดาษ

ขั้นตอนที่ 1 : ร้อยลวด จำนวน 3 เส้น เข้าเครื่องอัดกระดาษ

ขั้นตอนที่ 2 : นำกระดาษลงบ่ออัด โดยการใช้รถแมคโฮ

ขั้นตอนที่ 3 : กดสั่งเครื่องอัดกระดาษ ให้ทำการอัด

Manual Mode

กดสั่งการ/ควบคุมที่ตู้คอนโทรล ซึ่งอยู่ด้านข้างของเครื่องอัดกระดาษ

ขั้นตอนที่ 4 : กระบอบกอัดคู่ จะทำการอัดกระดาษ

ขั้นตอนที่ 5 : กระบอบกอัดเดี่ยว จะดันกระดาษที่อัดไว้ ออกตามแนวลวดที่ร้อยไว้

ขั้นตอนที่ 6 : เสียบบลวด เพื่อมัดก่อนกระดาษ

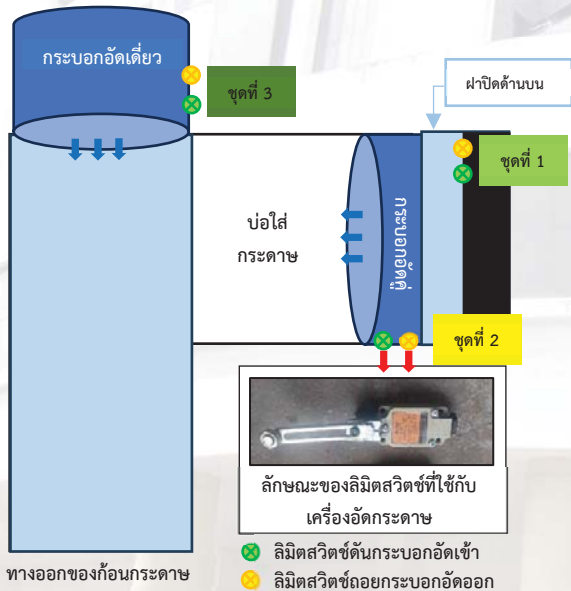

Automatic Mode

กดสั่งการ/ควบคุม ที่ตัวรีโมทคอนโทรล

รูปภาพที่ ๓ ขั้นตอนการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษ

กรณีที่เครื่องอัดกระดาษทำงานในระบบ Automatic

๑. ลูกจ้างสั่งการผ่านปุ่มควบคุมบน Remote control
๒. ฝาปิดด้านบนเครื่องจะเคลื่อนตัวปิดบ่อใส่กระดาษ จนกระทั่งฝาปิดสนิท (ส่วนปลายฝาปิดบ่อสัมผัสเข้ากับลิมิตสวิทช์ชุดที่ ๑)
๓. ลิมิตสวิทช์ชุดที่ ๑ จึงสั่งการให้ระบบการทำงานของกระบอบกอัดคู่บีบอัดกระดาษจนได้แรงอัดตามที่กำหนด และขอบเหล็กของบ่อสัมผัสกับลิมิตสวิทช์ชุดที่ ๒ ซึ่งติดตั้งอยู่ด้านข้างของกระบอบกอัดคู่
๔. จากนั้นลิมิตสวิทช์ชุดที่ ๒ จึงสั่งการให้ระบบการทำงานของกระบอบกอัดเดี่ยวเคลื่อนที่เพื่อดันก้อนกระดาษออกจากเครื่องอัดกระดาษ จนกระทั่งได้แรงอัดตามที่กำหนดและลิมิตสวิทช์ชุดที่ ๓ สัมผัสกับแท่งเหล็กที่ติดตั้งไว้ภายใน กระบอบกอัดเดี่ยวและคู่จะถูกสั่งการให้ถอยออกพร้อมกัน เมื่อลิมิตสวิทช์ถอยกลับเข้าที่แล้ว ฝาปิดด้านบน จึงจะเปิดออกโดยอัตโนมัติ

รูปภาพที่ ๔ ขั้นตอนการทำงานของเครื่องอัดกระดาษในระบบอัตโนมัติ

๒.๒ รายละเอียด/ลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๖.๒๐ น. เกิดอุบัติเหตุลูกจ้างของบริษัท ก. ถูกเครื่องอัดกระดาษ แนวนอนอัดร่าง เป็นเหตุให้ลูกจ้างเสียชีวิต

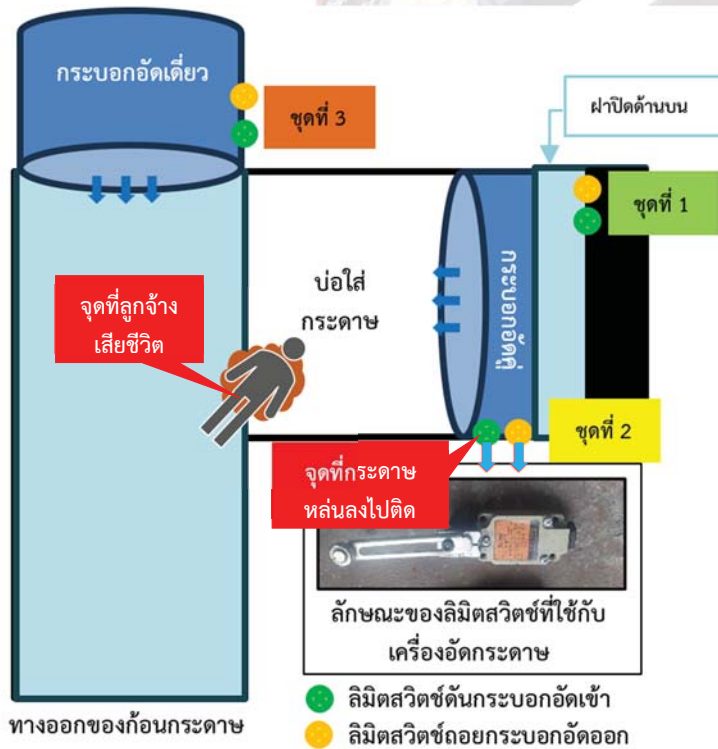

รูปภาพที่ ๕ จุดที่เกิดเหตุ
ลูกจ้างถูกบีบอัด
ในบ่ออัดกระดาษ

วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ นางสาว A นายจ้าง ได้ให้ข้อเท็จจริงกับพนักงานตรวจความปลอดภัยว่า นาย B อายุ ๒๘ ปี ลูกจ้างผู้เสียชีวิต ทำงานในตำแหน่ง พนักงานควบคุมเครื่องอัดกระดาษและลงกระดาษ (ลงกระดาษ คือ การลงรับกระดาษจากลูกค้ำที่นำมาขายให้กับบริษัทฯ) เริ่มทำงานตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ มีอายุงาน ๓ ปี ๘ เดือน ในวันเกิดเหตุ นายจ้างไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ แต่ได้มอบหมายให้นาย B และนาย C ทำหน้าที่ควบคุมเครื่องอัดกระดาษและลงกระดาษ โดยมีนางสาว E ตำแหน่ง เสมียน เป็นผู้ควบคุมการทำงาน ดังกล่าว

นาย C ลูกจ้างผู้อยู่ในเหตุการณ์ให้ข้อเท็จจริงว่า ตนและนาย B จะทำการอัดกระดาษอีก ๑ ก้อน ก่อนที่จะเลิกงาน ขณะนั้นมีลูกค้ำนำกระดาษมาขาย นาย C จึงไปลงกระดาษซึ่งอยู่ในโกดังเดียวกัน ระยะห่างจากเครื่องอัดกระดาษที่เกิดเหตุประมาณ ๑๐ เมตร เมื่อลงกระดาษเสร็จได้ตะโกนเรียกและตามหานาย B จนพบคราบเลือดและร่างของนาย B อยู่ภายในบ่อใส่กระดาษ ซึ่งมีความลึก ๑ เมตร จึงได้ร้องขอความช่วยเหลือ ซึ่งขณะนั้นเครื่องอัดกระดาษมีการเปิดใช้งานในระบบอัตโนมัติ เพื่อนร่วมงานได้เข้ามาหมุนสวิตช์เพื่อปรับให้เครื่องเป็นระบบ Manual กดสั่งให้กระบอกเดี่ยวที่ดันร่างของนาย B ให้ถอยออก และปิดเครื่องอัดกระดาษ พร้อมทั้งประสานกู้ภัยให้เข้ามาช่วยเหลือ

นาย D ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษ ได้เข้าไปตรวจสอบเครื่องอัดกระดาษดังกล่าว และให้ข้อเท็จจริงว่า ในขณะที่เกิดเหตุมีการเปิดใช้งานระบบอัตโนมัติ และเมื่อตรวจสอบเครื่องพบว่า มีกระดาษหล่นไปติดที่ ลิ้มิตสวิตซ์ดันกระบอกอัดเข้า (Limit Switch) ซึ่งติดตั้งอยู่บริเวณกระบอกอัดคู่ ระบบจึงสั่งการให้กระบอกอัดเดี่ยวเคลื่อนตัวเพื่อดันกระดาษออกตามที่เครื่องตั้งค่าไว้ ซึ่งตนคาดว่าขณะนั้นนาย B กำลังทำการรื้อยลวดอยู่ในบ่อใส่กระดาษ จึงทำให้นาย B ถูกกระบอกอัดเดี่ยวบีบอัดจนเสียชีวิต

รูปภาพที่ ๖ แบบจำลอง เครื่องอัดกระดาษ และจุดที่กระดาษเข้าไปติด

จากข้อเท็จจริงของนางสาว A นายจ้าง นาย C ลูกจ้างผู้อยู่ในเหตุการณ์ และนาย D ผู้ตรวจสอบเครื่องอัดกระดาษ พนักงานตรวจความปลอดภัยจึงสันนิษฐานได้ว่า สาเหตุที่ลูกจ้างถูกเครื่องอัดกระดาษบีบอัดเสียชีวิต อาจเกิดจาก

๑. ลูกจ้างไม่ปิดสวิตซ์เพื่อหยุดการทำงานของเครื่องอัดกระดาษก่อนลงไปทำการรื้อยลวดจากฝั่งซ้ายไปฝั่งขวาในบ่อใส่กระดาษ และมีการปฏิบัติงานเพียงลำพังในขณะที่เครื่องอัดกระดาษกำลังทำงาน
๒. บริษัทฯ มีขั้นตอนการทำงานในสภาพที่ไม่ปลอดภัย (ให้ลูกจ้างลงไปทำงานในบ่ออัดกระดาษ)
๓. บริษัทฯ ไม่จัดให้มีอุปกรณ์ที่สามารถหยุดเครื่องอัดกระดาษได้ทันที เมื่อส่วนของร่างกายเข้าไปอยู่ภายในเครื่องอัดกระดาษ

๓. รายละเอียดการประสบนันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

๓.๑ จำนวนผู้เสียชีวิต๑.....

๓.๒ จำนวนผู้บาดเจ็บ-.....

๓.๓ จำนวนผู้ทุพพลภาพ-.....

๓.๔ ค่ารักษาพยาบาล-.....

๓.๕ การสูญเสียทรัพย์สินหรืออาคารสถานที่/เครื่องจักร จำนวน-.....

๓.๖ อื่นๆ

(๑) นายจ้างให้เงินช่วยเหลือออกค่าใช้จ่ายในงานพิธีบำเพ็ญกุศล จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท

(๒) สำนักงานประกันสังคมจ่ายค่าสิทธิประโยชน์ให้แก่ทายาทตามกฎหมาย ดังนี้

- ค่าทำศพ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท

- เงินทดแทน ประมาณเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท (แบ่งทายาท พ่อ แม่ ลูก) ระยะเวลา ๑๐ ปี

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

๔.๑ ปัจจัยด้านคน/การกระทำที่ไม่ปลอดภัย

(๑) ลูกจ้างไม่ทราบขั้นตอนและวิธีการทำงานที่ปลอดภัยกับเครื่องอัดกระดาษ

(๒) ลูกจ้างลงไปทำงานในบ่ออัดกระดาษในขณะที่เครื่องอัดกระดาษกำลังทำงาน ไม่ได้ตระหนัก

ถึงความปลอดภัยในการทำงาน โดยทำงานเพียงลำพังคนเดียว

(๓) ลูกจ้างไม่ทราบอันตรายที่อาจจะเกิดจากการทำงาน

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม/สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

(๑) ช่องสำหรับร้อยลวดมีขนาดเล็ก ทำให้ลูกจ้างต้องเข้าไปอยู่ในบ่อใส่กระดาษเพื่อดึงลวดก่อนเริ่มการอัดกระดาษ

(๒) เครื่องอัดกระดาษไม่มีอุปกรณ์ที่สามารถหยุดเครื่องอัดกระดาษได้ทันทีเมื่อส่วนของร่างกายเข้าไปภายในเครื่องอัดกระดาษ

๔.๓ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

(๑) นายจ้างไม่แจ้งอันตรายที่อาจจะเกิดจากการทำงานให้ลูกจ้างทราบก่อนที่ลูกจ้างจะปฏิบัติงาน

(๒) นายจ้างไม่มีการประเมินอันตรายจากการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษ และมีขั้นตอนการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานได้โดยสภาพ

(๓) นายจ้างไม่จัดให้มีข้อความเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษติดไว้บริเวณที่ลูกจ้างทำงาน

(๔) นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานกับเครื่องอัดกระดาษ แต่ลูกจ้างยังไม่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการทำงานที่ปลอดภัย การป้องกันอันตรายจากเครื่องอัดกระดาษ โดยวิทยากรซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับเครื่องอัดกระดาษ

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

จากสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้ ในเบื้องต้นสามารถกำหนดมาตรการ แนวทางในการป้องกัน และควบคุมอันตรายได้ ดังต่อไปนี้

๕.๑ ข้อเสนอแนะหรือมาตรการแก้ไขป้องกันที่เหมาะสม

(๑) ให้นายจ้างแจ้งอันตรายที่อาจเกิดจากการทำงาน และแจกคู่มือซึ่งประกอบด้วย วิธีการขั้นตอน และข้อปฏิบัติในการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษอย่างปลอดภัย โดยระบุอันตรายเป็นตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อสารให้ลูกจ้างเข้าใจได้

(๒) ให้นายจ้างขยายช่องสำหรับร้อยลวดเพื่อให้ลูกจ้างทำงานจากด้านนอกของเครื่องไม่ต้องลงไปปฏิบัติงานในบ่อใส่กระดาษ และห้ามไม่ให้ลูกจ้างเข้าไปทำงานในบ่อใส่กระดาษโดยเด็ดขาด

(๓) ให้นายจ้างจัดให้มีข้อความเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเครื่องอัดกระดาษติดไว้บริเวณที่ลูกจ้างทำงาน ซึ่งต้องเป็นภาษาที่ลูกจ้างสามารถอ่านเข้าใจได้

(๔) ให้นายจ้างออกแบบระบบป้องกันการทำงานของเครื่องอัดกระดาษ ในกรณีที่ฝาบนของเครื่องอัดกระดาษยังไม่ปิดปากบ่อใส่กระดาษ

๕.๒ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ

๖.๑ พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๕๔

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓ ให้นายจ้างจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานและบุคลากรตามวรรคหนึ่งจะต้องขึ้นทะเบียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการขึ้นทะเบียน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน โดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือการปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

มาตรา ๑๖ ให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้บริหารจัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างปลอดภัย

ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลง เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนการเริ่มทำงาน

๖.๒ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร บันจัน และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๘ ในการประกอบ การติดตั้ง การทดสอบ การใช้ การซ่อมแซม การบำรุงรักษา การตรวจสอบ การรื้อถอน หรือการเคลื่อนย้ายเครื่องจักร รถยก ลิฟต์ เครื่องจักรสำหรับใช้ในการยกคนขึ้นทำงานบนที่สูง นายจ้างต้องปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตกำหนดไว้ หากไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานดังกล่าว นายจ้างต้องดำเนินการให้วิศวกร เป็นผู้จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานเป็นหนังสือ และต้องมีสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

รายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นภาษาไทยหรือภาษาอื่นที่ลูกจ้างสามารถศึกษาและปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในการทำงานได้

ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรที่มีน้ำหนักตั้งแต่ ๑ ตันขึ้นไปที่อาจก่อให้เกิดอันตรายโดยสภาพของเครื่องจักร นายจ้างต้องจัดให้มีแผนป้องกันอันตรายจากการเคลื่อนย้ายดังกล่าว และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องปั๊มโลหะ เครื่องขัด เครื่องกัด เครื่องตัด เครื่องกลึง เครื่องไส เครื่องเจีย เครื่องเจาะ เครื่องพับ เครื่องม้วน หรือเครื่องจักรอื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้งานได้ โดยสภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด นายจ้างต้องจัดให้มีข้อความเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเครื่องจักรนั้น ติดไว้บริเวณที่ลูกจ้างทำงาน

๗. ผู้สอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๕ (ลำปาง)

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน